

ÚTOČIŠTĚ

JÉRÔME
LOUBRY

JEDINÁ
MOŽNOST,
JAK PŘEŽÍT,
JE UNIKNOUT...

**Psychologický thriller vycházející hvězdy
francouzské literatury oceněný na literárním
festivalu v Cognacu.**

Sandrine přijíždí na malý ostrov blízko pobřeží převzít majetek po zesnulé babičce. Brzy ale zjišťuje, že jej prostupuje nepřátelská atmosféra a obyvatelé střeží neznámé tajemství. A po několika dnech je Sandrine nalezena, jak bloumá po pláži s oblečením zmáčeným cizí krví...

„Temná zápleтка se odvíjí stránku po stránce až k odhalení, které čtenáři vyrazí dech. Román, z nějž mrazí v zádech, ale který nelze až do poslední strany odložit.“

– Aufeminin

JÉRÔME LOUBRY

ÚTOČIŠTĚ

Přeložil Tomáš Havel

metafora®

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Les refuges by Jérôme Loubry © Calmann-Lévy, 2019

Translation © Tomáš Havel, 2020

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2020

All rights reserved

ISBN 978-80-7625-445-9 (ePub)

ISBN 978-80-7625-444-2 (pdf)

ISBN 978-80-7625-128-1 (print)

Loanovi

*Mein Vater, mein Vater, und siehst du nicht dort
Erlkönigs Töchter am düstern Ort?
Mein Sohn, mein Sohn, ich seh es genau:
Es scheinen die alten Weiden so grau.*

Johann Wolfgang von Goethe, *Erlkönig*

*„Ach táto tatíčku, což nevidíš
těch dcerek králových tam vody blíž?“
„Vidím, vidím to, mé dítě milé:
vrby jsou to šeré a vyhnílé.“*

Johann Wolfgang von Goethe, *Král duchů*

ZÁŘÍ 2019

François Villemin otevřel dveře posluchárny na fakultě v Tours a vyzval studenty, aby se usadili do lavic.

„Všechny vás tady vítám,“ řekl na úvod, na katedru položil notebook, otevřel ho a připojil k interaktivní tabuli.

Štíhlou postavou v béžovém vlněném obleku, holou lebkou a bílými vousy připomínal jednoho skotského herce. Málokdo z přítomných v sále, vzhledem k nízkému věku, znal Seana Conneryho. Profesor si však podobnosti užíval a snad až trochu škodolibě se bavil nevědomostí svých posluchačů, podobně jako se starý učenec pousmívá nad nedostatkem zkušeností svého žáka.

Villemin počkal, až se všichni usadí, a jakmile obecenstvo zpozornělo, ztlumil světlo v místnosti a pustil se do výkladu.

„V této druhé přednášce vám popíšu případ, který se stal v osmdesátých letech a který jsem nazval ‚Útočiště Sandrine‘. Jako minule vás nejprve seznámím s veškerými fakty, následně přejdeme k vašim otázkám. Předem vás upozorňuju, že své chytré telefony můžete klidně nechat spát, marně byste hledali nějaké odkazy, zbytečné je i pátrat ve vaší mladé paměti, zda jste o případu náhodou neslyšeli. Nikde o něm není ani zmínka. Na konci přednášky pochopíte proč...“

*„Zaměstnej si mysl...
Recituj si třeba svoji báseň...
Bude to tak snazší...
Až tě zítra paní učitelka vyzkouší, uvidíš,
že mi budeš vděčná...
Pojď...
Pojď blíž...
Bude to tak snazší...“*

PRVNÍ BÓJE

OSTROV

1

1949

Valérie rázně hodila klacek. Opsal vysokou křivku, na okamžik poškádlil šedá oblaka a tlumeně dopadl zpátky do písku. Běžový labrador se za ním okamžitě rozběhl, chytil ho do tlamy, radostně zamával ocasem a otočil se čelem k paničce, která zatím uvolněně kráčela podél pobřeží.

„No tak! Aport!“

Valérie se shýbla, pochválila svého psa a klacek vyplavený mořem mu znovu hodila. Foukal svěží větřík, začínal podzim. Pláž byla zalitá omamnou vůní soli a řas převalu-jících se ve vlnách a bledou září slunce, které před chvílíčkou vyšlo a jen obtížně se prodíralo skrz nízká mračna.

Valérie chodívala se svým dvouletým psem Gusem každý den na procházku podél oceánu. Byl to neměnný rituál. Ať foukal vítr, nebo pršelo. Každodenní procházky nebyly jen příležitostí strávit čas ve dvou se zvířecím kamarádem. Mladá žena se především mohla z plných plic nadýchat svobody, na niž čekala celé roky.

Valérie si na chvílku přestala všímat labradora a postavila se čelem k vlnám, které jí jemně olizovaly nohy.

Zavřela oči a poslouchala.

Neslyší nic.

Nic než hukot převalující se vody a křik racků.

Neslyší řev německé stíhačky zpoza oblaků.

Neslyší tíživé ticho, za nějž k zemi pochmurně padá další ničivá bomba.

Neslyší protiletdeckou sirénu ženoucí všechny do sklepů.

Neslyší rezignované mručení lidí namačkaných v provizorních krytech a neodvažujících se ani zdvihnout hlavu ve strachu, že by na sebe mohli pouhým pohledem, vyčerpaným hrůzou a smrtí, přivolat strašlivý blesk.

Valérie si povzdechla a na rtech se jí vykreslil úsměv. Otevřela oči, na obzoru spatřila mořským oparem zastřené obrysy maličkého ostrova a ohlédla se za sebe, k domům lemujícím pobřeží. Obličej jí zahalily chmury. Bolestné vzpomínky jí pokryly čelo vráskami, ale jak si slíbila – opakovala si to ještě před hodinou, když si oblékala bundu –, nebude plakat. Všechny válečné rány s osvobozením zdaleka nezmizely. Rozbitá okna, povalené zdi domů, zničené střechy: *Bude třeba čas, spousta času k napravení nicoty*, pomyslela si při pohledu na trosky domů.

Ucítila, jak se jí hrdlo začíná svírat smutkem, ale z myšlenek ji vytrhlo Gusovo ňafání. Ležel o několik metrů dál, nehýbal se – zjevně ho vyděsilo mračno racků zavěšené nad pláží, jež se po pár okamžicích zřítilo střemhlav k zemi kousek vedle něj.

Valérie došla až k psovi, přidřepla si a pohládila ho.

„Tak my se bojíme hejna ptáků?“ pošeptala mu posměšně.

Přitom racků bylo skutečně hodně. Přišlo jí to zvláštní, když viděla takové množství ptáků vznést se do vzduchu a hned zase těžce klesnout do písku. Obvykle se rackové drželi v malých skupinkách po deseti, možná dvaceti, ale málokdy početnějších. Tedy aspoň, co Valérie pamatuje.

V téhle chvíli by se vsadila, že křídly valchuje vzduch a k tomu cvaká zobáky přinejmenším stovka ptáků.

Co to tam můžou mít? říkala si, když se znovu postavila na nohy. *Jestli chceš, tak počkej tady, strašpytle. Já se na to jdu podívat.*

Mladá žena nechala psa tam, kde ležel a kde jeho naříkavé zavytí zaniklo v racčím chechotu, a vydala se k nejhustšímu jádru hejna, asi o padesát metrů dál, do míst, kde pláž přecházela do moře. Ze zvyku se rozhlédla kolem sebe, ověřila si, že jí nehrozí žádné nebezpečí, jak to dělávala pokaždé, když se vydávala do města s potravinovými lístky pro něco, čím by nasýtila matku a bratry.

Na pláži nebylo ani živáčka.

Kulisy se nezměnily: z jedné strany ztichlé ruiny domů, ze strany druhé chladné, netečné moře a sotva viditelný ostrůvek v dálce, který ze břehu vypadá jako malý kamínek. Znepokojivé stíny, které strašily v různých zákoutích města, se s příchodem Američanů dávno rozplynuly. Už ji netíží pohledy, které si domýšlela v ulicích – nepřátelské či vystrašené, v té době bylo těžké je rozlišit –, kvůli nimž se hrbila, aby nebyla tak nápadná.

Teď, díky svobodě, může po pláži kráčet vzpřímená a beze strachu. Naučené reflexy pronásledované bytosti ji však neopustily.

Valérie stála asi deset metrů od racků.

Naráz vzlétli, určitě je překvapila ženina přítomnost, nevšimli si, že se k nim blíží. Hned však usoudili, že předmět zájmu jim stojí za všechna možná rizika, a s hlukem se odhodlaně a ladně snesli do písku. Sotva se znovu usadili na záhadném pokladu (Valérie ho po jejich vzletu na chvíli zahlédla a připadal jí jako kmen stromu), začali po sobě výhrůžně sekat zobáky, nevrle vřeštěli, navzájem se napadali a pleskali se roztaženými křídly. Při pohledu

na ně člověka muselo napadnout, že jasným účelem takové zuřivosti není boj o přežití, nýbrž smrt, že rackové mezi sebou vedou válku, nepochopitelně dovedně napodobují lidi, přesně jako děti, jež Valérie vídávala v ulicích města hrát si na vojáky ve skutečných válečných kulisách.

Po lidech zešileli i ptáci?

Gusova panička (pes stále ležel v písku a sledoval ji vystrašenýma očima) nehnutě stála a pozorovala záhadnou zběsilost. Vtom ji, jako ledový osten, bodlo v bedrech z toho, co se jí mihlo před očima. Mrazení podél páteře stoupalo až ke rtům zdřevěnělým hrůzou, mladá žena ještě nedokázala pojmenovat, co zahlédla; bezděčně zašepkala: *To není možné.*

„To není možné.“

Ta věta už ztratila veškerý smysl. Lidská povaha postavila představy o nemožnosti na hlavu. Bomby shazované na civilní obyvatelstvo. Ženská těla, která vojáci po uspokojení pohlavního puzení nechávali ležet v troskách domů. Vyhladovělé děti natahující ruce zamřížovaným okénkem železničního vagonu...

Nic už není nemožné. Válka poplenila i slova.

A přitom Valérie tu větu zopakovala, aniž si to uvědomovala, jako ovládaná pavlovovským reflexem vyvolaným atavistickou tísní.

U nohou jí ležel klacek, kterým před chvílí házela. Roztřeseně ho sebrala a popošla ještě o několik kroků. Vtom ji do tváře udeřil zápach, zlomil ji v pase a žaludek se snažil vyvrhnout ven veškerý svůj obsah. Křeč však vypudila pouze žluč. Když bolest pominula, Valérie se znovu postavila, rukou si otřela slzy, které jí vytryskly, když se jí zmocnily žaludeční stahy, a rozzuřeně pohlédla na ptačí armádu před sebou. *Jsou to jenom ptáci*, dodávala si odvahy, *už jsi čelila mnohem horšímu a přežilas to, tak běž, musíš si to ověřit...*

Zamávala klackem nad hlavou a rozběhla se k rackům, přitom křičela, jak nejhlasitěji dovedla.

Desítky párů křídel hlučně zašustily, když rackové společně vzlétli a shlukli se o kus dál na vodní hladině, odkud hlasitě a nespokojeně pištěli. Několik nejodvážnějších jedinců se stáhlo jen o kousíček dál, poskakovali na hubených nohách a zvědavě pozorovali Valérii, jak stojí dva metry od těla odhaleného odlétnuvším rubášem z bílého peří.

„Panebože,“ zašeptala, když zahlédla torzo mrtvolky.

Tělu chyběla jedna paže a kus nohy. Obličej měla zaborený do písku. Hlavu jako mořské řasy obalovaly dlouhé, spleené vlasy. Průsvitná kůže byla posetá spoustou ran, bezpochyby způsobených údery zobáků či apetytem dravých ryb.

Mladá žena pomalu couvla. Krátce pohlédla doleva, směrem k domům, zapátrala po nějaké lidské přítomnosti, k níž by se mohla uchýlit. Chtěla křičet o pomoc, ale nedokázala to. Mozek sotva dokázal vyslat nejzákladnější informaci: jít pryč od dětského těla.

Zároveň Valériinu pozornost upoutal prudký pohyb po pravé straně. Přicházel z nebe.

Klesal směrem k moři.

Potom zase stoupal.

Valérii se vůbec nechtělo otáčet hlavu a zjišťovat důvody makabrozního tance. Nejraději by z pláže utekla, aby už nemusela slyšet chraplavý křik, který ji nutil přece jen se podívat k obzoru. Neměla však sílu. Pomalu se otočila směrem ke skalnatému obrysu ostrova a s dalšími slzami v očích sledovala ptáky.

Hejno racků se rozdělilo do několika skupin, které postupně na různých místech předváděly stejný taneček. Ptáci se vrhali střemhlav pod hladinu za potravou, z hodování je vyrušovaly jen vlny unášející jejich kořist.

A tak se s pohybem vln střídavě objevovaly další, k pobřeží směřující mrtvoly trýzněné zobáky hladových predátorů. Pět, šest, devět... Z chladné vody se vynořovalo a znovu klesalo pod hladinu asi deset balíků masa a kostí, všechny abnormálně nafouknuté plyny pocházejícími z rozkládajících se tkání, všechny částečně ohlodané mrchožrouty.

„Panebože...“

Když u Valérie přistálo druhé tělo (spíš trup bez končetin než tělo) a přízračný obličej na ni upřel prázdné oční důlky, rozeběhla se s Gusem v patách směrem od pobřeží.

Za zády jí jako ozvěna ke křiku znějícímu v jejím nitru rozsekávaly ticho posměšným vřeštěním desítky vyhlodavělých zobáků.

2

SANDRINE

LISTOPAD 1986

Brodím se v sračkách, to jsem to dopracovala.

Sandrine se smutně zadívala na své tenisky napůl zabořené v blátivé břečce smísené s kravinci. Vybavilo se jí, jak byly čisté a bílé, když si je ráno obouvala. Stojí uprostřed pole, kam trochu bezhlavě vběhla, přitom nedávala pozor, kam šlape, sotva rozezná logo značky vytištěné po stranách.

„Dokážete si představit, že jsem nic neslyšel? Prostě nic. Udělali to v noci.“

Sandrine pozorovala zemědělce, který pár metrů před ní (rozumně obutý ve vysokých gumácích) ukazoval prstem na stádo krav za ostnatým drátem.

„Co na to řekla policie?“ zeptala se a zvířata vyfotila.

„Že to musely být děti. Že se takhle baví... Jenže jak to udělám s veletrhem hospodářských zvířat?“

„S veletrhem?“

„Ano, s veletrhem zvířat, bude za týden,“ upřesnil s lehkým přízvukem. „Jsou to dojnice. Kdyby byly na maso, tak bych je nějak prodat mohl, samozřejmě za míň... Ale takhle je nikdo nebude chtít. Kvůli těm čmáracům... Kdo mě odškodní?“

Kvůli těm čmárancům ...

Kříže.

Ledabyle nastříkané sprejem na boky asi deseti kravám.

Hakenkreuzy.

Nakloněné svastiky.

Hákové kříže.

Novinářka ucítila pálení na zápěstí. Jizvy pečlivě skryté pod koženým náramkem vzplály. Polkla a zahнала hořkou pachutí, která se objevila s ošklivými vzpomínkami.

„Já nevím, pane Wernste. Pojišťovna?“

„Pche... Ta mi nedá ani desetinu toho, co by stály. Vrátime se zpátky, pojdte, dělají se mraky,“ navrhl zemědělec. „Pěkně jste se ale zaprasila, to vám teda řeknu!“

Sandrine si vyvracela kotníky a o trs trávy si čistila boty, snažila se z nich dostat co nejvíc kravinců. Pomyslela si, že si v autě musí nechat holínky, pro příště, až zase vyrazí za podobně exkluzivní peckou, jako jsou tyhle posprejované krávy...

A to jsem ani ne před třemi týdny ještě chodila pařížskými ulicemi a snila o tom, že se stanu novinářkou v nějakém významném deníku...

Starší muž (asi tak šedesát, možná víc, nebylo snadné přiřadit věk k tváři ztrhané prací s půdou a dobyt看kem) odzátkoval lahev bílého, z lednice vytáhl talíř s uzeninami a vše položil na pevný dubový stůl. V místnosti se vznášel pach potu a zvlhlého oblečení, chvílemi ho přehlušovaly závaný vůně hořícího dřeva v krbu. Sandrine nechala tenisky venku na rohožce, čekaly tam jako pes, příliš špinavý na to, aby ho vpustili do domu, a vestoje se nahřívala před ohněm.

„Článek vyjde zítra,“ křikla směrem do kuchyně, odkud se ozýval hluk nádobí. „Máte naše předplatné?“